

Haridus- ja Teadusministeerium

Kutseõpetaja kompetentsid

Külli All

ESF projekti "Kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolituse süsteemi arendamine"

Euroopa Liit

- Õpetajatel on võtmeroll
- noorte ja täiskasvanute õppimise toetamisel
- haridusreformide elluviimisel
- ühiskonna väärtushinnangute kujundamisel

Aluspõhimõtted

- **Õpetaja on diplomeeritud spetsialist**
 - Kõrgharidus või ekvivalent
 - Igale õpetajale võimalus haridusteed jätkata
 - Õpetajaamet on multidistsiplinaarne distsipliin , s.t. et õpetaja teadmised/oskused on nii
 - a) ainealased
 - b) pedagoogikaalased
 - c) nõustamise- ja toetamise alased
 - d) sotsiaal- ja kultuurilised

- Õpetaja erialane areng elukestva õppena
- süsteemne toetus (riiklik, piirkondlik, asutusesisene)
- tunnetatud/teadvustatud õppimise/enesetäiendamise vajadus
- professionaalne areng peab olema tunnustatud

- Partnerlussuhetel põhinev elukutse
- õpetajakoolitusega tegelevad institutsioonid peaksid töötama koostöös koolidega, ettevõtetega jne
- õpetajad kursis praktilise tööga
- õpetajad kaasa haaratud uurimistöösse, innovatsiooni

Võtmekompetentsid

- Informatsiooni, tehnoloogia ja teadmistega töötamine
- Töö inimestega
- Töö ühiskonnaga ja ühiskonnas

EL soovitused

- Kõrgharidus
- Õpetajakoolitus kõigil kolmel kõrghariduse tasemel
- Teadussaavutuste ning praktilise kogemuse kasutamine koolituse planeerimisel
- Institutsioonidevaheline koostöö
- Piisavad ressursid elukestva õppe strateegiate realiseerumiseks
- Erinevate õppimisviiside väärtustamine
- Mobiilsusprogrammid
- Õpetajakvalifikatsioonide läbipaistvus

Kutseõpetaja kutsestandard

III kutsetase	õpetab valdavalt praktilisi töövõtteid kujundades õpilastes tööharjumusi ja praktilisi tööoskusi.
IV kutsetase	annab edasi teoreetilisi teadmisi ja õpetab praktilisi tööoskusi. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses.
V kutsetase	annab edasi nii teoreetilisi teadmisi kui õpetab praktilisi tööoskusi. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses ning osaleb eriala arendamises väljaspool õppeasutust. Ta nõustab ja juhendab metoodiliselt teisi kolleege ning kujundab kutseõppe mainet.

● Mobiilne elukutse

- mobiilsus peaks olema nii välja- kui täiendõppeprogrammide keskne osa
- rahvusvaheline kogemus väärtustatud
- mobiilsus erinevate haridustasemetel-, haridusliikide-, haridussektorite vahel

Kutseõpetaja kutsestandard

III kutsetase	õpetab valdavalt praktilisi töövõtteid kujundades õpilastes tööharjumusi ja praktilisi tööoskusi.
IV kutsetase	annab edasi teoreetilisi teadmisi ja õpetab praktilisi tööoskusi. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses.
V kutsetase	annab edasi nii teoreetilisi teadmisi kui õpetab praktilisi tööoskusi. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses ning osaleb eriala arendamises väljaspool õppeasutust. Ta nõustab ja juhendab metoodiliselt teisi kolleege ning kujundab kutseõppe mainet.

Kutseõpetaja tööülesanded	III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
1) Positiivse õpi- ja töökeskkonna loomine ja säilitamine	X	X	X
2) Õppeprotsessi planeerimine, läbiviimine ja analüüs	X	X	X
3) Õppija arengu, õpitulemuste analüüsimine ja hindamine	X	X	X
4) Õppeasutuse kui töökeskkonna ja -korralduse tundmine ja arvestamine	X	X	X
5) Eneseanalüüs ja enesetäiendamine elukestvalt õppides	X	X	X
6) Õppija arengu toetamine, iseseisvale ja elukestvale õppimisele suunamine	X	X	X
7) Erialaõppe arendamine	-	X	X
8) Kolleegide juhendamine ja nõustamine (mentorlus)	-	-	X
9) Kutseõppe maine kujundamine	-	-	X

Kompetents 2 Õppeprotsessi planeerimine, läbiviimine ja analüüs			
	III	IV	V
1. Planeerib ja viib läbi ainetunde			
1.1 Ainekava koostamine ja kasutamine (IV, V tase)	-	X	X
1.2 Ainekavast lähtuva tunnikava koostamine ja kasutamine	X	X	X
1.3 Iga tunni kohta eesmärkide püstitamine, õppesisu planeerimine, õpitulemuste määratlemine, hindamise läbimõtlemine	X	X	X
1.4 Õppija teavitamine õppe sisust, eesmärkidest ja oodatavatest õpitulemustest ning hindamispõhimõtetest	X	X	X
1.5 Õppetööks sobilike ning arendavate õppematerjalide valimine ja kasutamine	X	X	X
1.6 Sobilike tehniliste vahendite ja tehnoloogia valimine ja kasutamine	X	X	X
1.7 Sobilike õppemeetodite kavandamine ja kasutamine	X	X	X
2. Analüüsib õppeprotsessi			
2.1 Õppeprotsessi ja õppe tulemuslikkuse regulaarne hindamine	X	X	X
2.2 Tunnikava, õpetamismeetodite ning vajalike õppevahendite korrigeerimine vastavalt tagasisidele	X	X	X
2.3 Ainekava korrigeerimine vastavalt tagasisidele	-	X	X

Kompetents 7 Erialaõppe arendamine		
	IV	V
1. Võtab osa erialaõppe arendamisest		
1.1 Eriala õppe-/ aine- ja töökavade koostamine ja uuendamine – IV;	x	x
1.2 Eriala õppe-/ aine- ja töökavade koostamise ja uuendamise juhtimine - V	-	x
1.3 Kutsevõistluste organiseerimine – IV, V	x	x
1.4 Õppija kutsevõistlusteks ettevalmistamine – IV, V	x	x
1.5 Erialaõppe materiaal-tehnilise baasi uuenduste kavandamine – V	-	x
1.6 Eriala õppekirjanduse ja –perioodika tellimuse kavandamine – V	-	x
1.7 Erialastes koostööprojektides osalemine – IV	x	x
1.8 Erialaste koostööprojektide kirjutamine ja juhtimine / koordineerimine – V	-	x
1.9 Erialaste täiendkoolituste kavandamine ja läbiviimine – V	-	x
1.10 Uute tehnoloogiate vahendamine õppeprotsessi – IV, V	x	x
2. Osaleb kooli arendustegevuses ja kvaliteeditagamise protsessis		
2.1 Kooli arengukava realiseerimine ja arendamine – IV, V	x	x
2.2 Riiklikele õppekavadele vastavate kooli õppekavade koostamise töörühmades osalemine – IV	x	x
2.3 Riiklikele õppekavadele vastavate kooli õppekavade koostamise töörühmade juhtimine - V	-	x
2.4 Õppekava sidumine kooli eesmärkidega, hariduspoliitikaga - V	-	x
3. Teeb koostööd erialaühenduste ja ettevõtetega		
3.1 Praktikaettevõtete valik, praktikatingimuste analüüs – IV, V	x	x
3.2 Praktika juhendamine ja koordineerimine – IV, V	x	x
3.3 Ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitamine ja nõustamine – V	-	x
3.4 Osalemine erialaühenduste poolt korraldatud koolitustel ja eriala edendamise üritustel – IV, V;	x	x
3.5 Osalemine erialastes arendusprojektides – V		
3.6 Kooliväline teavitustegevus, näiteks erialaliitudes – IV, V	x	x

Kuidas edasi?

- Arvamusküsitlus
- Erialakompetentsid

Täna!

Haridus- ja Teadusministeerium